

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

17 december 2024

WETSVOORSTEL

houdende diverse bepalingen
inzake kernenergie, teneinde
de elektriciteitsbevoorradingzekerheid
te waarborgen en de energiemixkosten
in de hand te houden

Amendementen

Zie:

Doc 56 **0318/ (2024/2025):**

001: Wetsvoorstel van de heer Bihet c.s.

002: Advies van de Raad van State.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

17 décembre 2024

PROPOSITION DE LOI

portant diverses dispositions
en matière d'énergie nucléaire et
visant à garantir la sécurité
d'approvisionnement en électricité et
la maîtrise des coûts du mix électrique

Amendements

Voir:

Doc 56 **0318/ (2024/2025):**

001: Proposition de loi de M. Bihet et consorts.

002: Avis du Conseil d'État.

00797

Nr. 1 van de heer **Bihet**

Art. 2/1 (*nieuw*)

Een artikel 2/1 invoegen, luidende:

“Art. 2/1. Het opschrift van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Beginselen van de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen”.”

VERANTWOORDING

Door het opschrift van Hoofdstuk II te wijzigen, beoogt deze bepaling gevolg te geven aan de opmerking in punt 27 van advies (A)2913 van de CREG van 5 december 2024.

De bepaling moet de structuur en de bevattelijkheid van dezelfde wet verbeteren door het opschrift van het hoofdstuk te doen aansluiten bij het nieuwe opschrift van de wet en bij de inhoud van de artikelen onder hoofdstuk II.

N° 1 de M. **Bihet**

Art. 2/1 (*nouveau*)

Insérer un article 2/1, rédigé comme suit:

“Art. 2/1. L’intitulé du chapitre II de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Principes associés à la production industrielle d’électricité à partir de la fission de combustibles nucléaires”.”

JUSTIFICATION

La disposition vise à répondre à l’observation reprise dans l’avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 27, en modifiant l’intitulé du chapitre II.

La disposition améliore la structure et la lisibilité de la même loi en rendant l’intitulé du chapitre cohérent avec le nouvel intitulé de la loi et le contenu des articles repris sous le chapitre II.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 2 van de heer **Bihet**

Art. 2/2 (*nieuw*)

Een artikel 2/2 invoegen, luidende:

“Art. 2/2. In artikel 2, eerste lid, 3°, van dezelfde wet worden de woorden “bedoeld in artikel 4, § 1” vervangen door de woorden “bedoeld in artikel 4, § 3”.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 3.

N° 2 de M. **Bihet**

Art. 2/2 (*nouveau*)

Insérer un article 2/2, rédigé comme suit:

“Art. 2/2. Dans l’article 2, alinéa 1er, 3°, de la même loi, les mots “visée à l’article 4, § 1er” sont remplacés par les mots “visée à l’article 4, § 3”.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 3.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 3 van de heer **Bihet**

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 4. In artikel 4 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) paragraaf 1 wordt opgeheven;*
- b) paragraaf 2 wordt opgeheven;*
- c) paragraaf 3 wordt vervangen als volgt:*

“§ 3. De kerncentrales van Doel 4 en Tihange 3 mogen, na de datum van desactivering van respectievelijk 1 juli 2025 voor Doel 4 en 1 september 2025 voor Tihange 3, op industriële wijze elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen produceren voor een periode van 10 jaar vanaf de datum van de doorstart, met dien verstande dat deze kerncentrales bij afloop van deze periode en uiterlijk op 31 december 2037 worden gedesactiveerd.

De individuele vergunningen tot exploitatie van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 die door de Koning zonder tijdsbeperking werden toegekend, blijven onverkort van toepassing totdat ze worden aangepast krachtens de wet van 15 april 1994 of de uitvoeringsbesluiten ervan:

a) die welke werden toegekend krachtens de wet van 29 maart 1958 betreffende de bescherming van de bevolking tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren, alsook op basis van artikel 5 van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en die van toepassing blijven krachtens artikel 52 van de wet van 15 april 1994;

b) die welke werden toegekend op basis van artikel 16 van de wet van 15 april 1994, alsook krachtens de artikelen 5 en 6 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001

N° 3 de M. **Bihet**

Art. 4

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 4. Dans l'article 4 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

- a) le paragraphe 1er est abrogé;*
- b) le paragraphe 2 est abrogé;*
- c) le paragraphe 3 est remplacé par ce qui suit:*

“§ 3. Les centrales nucléaires Doel 4 et Tihange 3 peuvent, après la date de désactivation respectivement du 1er juillet 2025 pour Doel 4 et du 1er septembre 2025 pour Tihange 3, produire, à partir de la date de redémarrage, de l'électricité de manière industrielle à partir de la fission de combustibles nucléaires, pour une période de 10 ans à compter de la date de redémarrage, étant entendu que les centrales nucléaires sont désactivées à la fin de cette période et au plus tard le 31 décembre 2037.

Les autorisations individuelles d'exploitation des centrales nucléaires Doel 4 et Tihange 3 délivrées pour une période sans limitation de durée par le Roi restent intégralement d'application jusqu'à ce qu'elles soient adaptées en vertu de la loi du 15 avril 1994 ou de ses arrêtés d'exécution:

a) celles délivrées en vertu de la loi du 29 mars 1958 relative à la protection de la population contre les dangers résultants des radiations ionisantes ainsi que sur la base de l'article 5 de l'arrêté royal du 28 février 1963 portant règlement général de la protection de la population et des travailleurs contre le danger des radiations ionisantes et qui restent d'application en vertu de l'article 52 de la loi du 15 avril 1994;

b) celles délivrées sur la base de l'article 16 de la loi du 15 avril 1994, ainsi qu'en vertu des articles 5 et 6 de l'arrêté royal du 20 juillet 2001 portant règlement

houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

De individuele vergunningen voor de centrales van Doel 4 en Tihange 3 voor de industriële elektriciteitsproductie door splijting van kernbrandstoffen lopen niet af op de datum van desactivering als bedoeld in het eerste lid en blijven van toepassing gedurende de periode bedoeld in het eerste lid.””

VERANTWOORDING

In punt 29 van advies (A)2913 van de CREG van 5 december 2024 wordt erop gewezen dat artikel 4 van de wet van 31 januari 2003 uit drie paragrafen bestaat.

In dit amendement wordt voorgesteld om dat artikel 4 en de verschillende paragrafen waaruit het is opgebouwd, anders te organiseren.

Ten eerste strekt het amendement ertoe artikel 4, § 1, en artikel 4, § 2, op te heffen.

Er dient op te worden gewezen dat thans geen welomlijnd project voor een verlenging van de levensduur van de kerncentrales voorligt. Zonder een dergelijk project kan in deze fase niets concreet worden ingevuld: geen locatie, geen centrale, geen specifieke exploitant, geen technologie, geen vermogen, geen werkzaamheden en geen tijdsduur. Zonder project is het dus onmogelijk werk te maken van enige milieueffectenrapportering en in deze fase gevolg te geven aan de richtlijnen inzake milieueffectbeoordeling, aan die inzake habitats en aan het Verdrag van Espoo.

Die bepaling heeft louter tot doel de bepaling inzake de desactiveringsdatum op te heffen, zonder enige verplichting om de levensduur daadwerkelijk te verlengen of gerelateerde werkzaamheden uit te voeren. De bepaling beoogt daarom geen door hogerhand opgelegde verlenging.

Amendement nr. 3 strekt er aldus toe de formulering zoals aanbevolen in punt 3.2.1. van advies 77.151-2-3/16 van 9 december 2024 van de Raad van State over te nemen. Die luidt als volgt:

général de la protection de la population, des travailleurs et de l'environnement contre le danger des rayonnements ionisants.

Les autorisations individuelles des centrales Doel 4 et Tihange 3 de production industrielle d'électricité à partir de la fission de combustibles nucléaires ne prennent pas fin à la date de désactivation visée à l'alinéa 1er et restent en vigueur pendant la période visée à l'alinéa 1er.””

JUSTIFICATION

L'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 29, rappelle que l'article 4 de la loi du 31 janvier 2003 contient actuellement trois paragraphes.

Le présent amendement propose de remanier, de manière distincte, l'article 4 de la même loi avec ses différents paragraphes.

D'une part, l'amendement abroge l'article 4, § 1er, et l'article 4, § 2.

Il convient de noter qu'il n'y a pas, actuellement, de projet défini de prolongation de centrales nucléaires. Dès lors, sans projet, aucun site, aucune localisation, aucune centrale, aucun exploitant précis, aucune technologie, aucune puissance, aucuns travaux et aucune durée ne peuvent être identifiés à ce stade. Sans projet, il n'est dès lors pas possible d'établir une quelconque évaluation des incidences sur l'environnement et de répondre, à ce stade, aux dispositions des directives projet EIE, Habitats et de la Convention d'Espoo.

La disposition a pour objectif restreint de simplement abroger la disposition relative à la date de désactivation, sans obligation d'une prolongation effective de la durée de vie ou d'effectuer des travaux y afférant. La disposition ne fixe ainsi aucune prolongation qui serait décidée d'autorité.

L'amendement n°3 adopte ainsi la reformulation suggérée par l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, point 3.2.1. qui stipule:

“3.2.1. Indien met de voorgestelde bepaling louter wordt beoogd de desactiveringsdatum op te heffen, zonder dat deze op enige wijze gelieerd is aan een effectieve levensduurverlenging of daarmee samenhangende werkzaamheden, lijkt de bepaling geen project in de zin van voornoemde richtlijn uit te maken. Indien dat de bedoeling is, kan de bepaling inderdaad beter worden geformuleerd als louter een opheffingsbepaling, zoals de gemachtigde in ondergeschikte orde suggereerde, en moet in het kader van de verdere parlementaire bespreking van het wetsvoorstel die nauwe doelstelling van die bepaling worden verduidelijkt.”

Gezien het beperkte doel van de hierboven gepreciseerde opheffingsformulering vormt de bepaling geen project dat onderworpen is aan de verplichtingen waarin de project-MER-richtlijnen (milieueffectbeoordeling van projecten), de habitatrichtlijnen en het Verdrag van Espoo voorzien.

Voor het geval sprake zou zijn van een eventueel verlengingsproject, dient te worden opgemerkt dat de bepalingen van voormelde richtlijnen en voormeld verdrag zullen moeten worden toegepast en dat in voorkomend geval zo spoedig mogelijk een MER zal moeten plaatsvinden, weliswaar ten vroegste op het tijdstip waarop een concreet project kan worden vastgelegd.

Overeenkomstig punt 9 van advies 77.151-2-3/16 van 9 december 2024 van de Raad van State en punt 4 van advies (A)2913 van 5 december 2024 van de CREG dient te worden opgemerkt dat voor elk eventueel project ter verlenging van de levensduur van een kerncentrale of voor de bouw van nieuwe reactoren, de loutere opheffing van de bepalingen inzake de einddata uiteraard op geen enkele wijze nadelige gevolgen heeft voor de bepalingen van de FANC-wet van 15 april 1994, die het raamwerk vormt voor een veilige exploitatie van de kerninstallaties. Voorts dient dit alles te worden geïnterpreteerd overeenkomstig de bevoegdheidsverdelende regels, opdat die opheffing met betrekking tot de einddata de uitoefening van de gewestbevoegdheden inzake milieu en ruimtelijke ordening niet belemmert.

De opheffing van de desactiveringsdata is ook bedoeld om de nucleaire veiligheid te verbeteren en als zodanig het aan de bevolking geboden niveau van milieubescherming te verhogen; door die wijziging biedt de wetgeving immers een hoger garantieniveau.

Op bladzijde 6 van zijn advies 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL van 21 november 2024 stelt het FANC, het Belgische onafhankelijke agentschap dat bevoegd is voor veiligheid, het volgende (wij onderstrepen):

“3.2.1. Si la disposition proposée vise simplement à abroger la date de désactivation, sans que celle-ci soit liée de quelque manière que ce soit à une prolongation effective de la durée de vie ou à des travaux y afférents, elle ne semble pas constituer un projet au sens de la directive précitée. Si telle est l'intention, il serait préférable en effet de formuler la disposition sous la forme d'une simple disposition abrogatoire, comme le délégué l'a suggéré à titre subsidiaire, et l'objectif restreint de cette disposition devra être précisé dans le cadre des travaux préparatoires ultérieurs de la proposition de loi.”

Vu l'objectif restreint de la formulation abrogatoire qui a été précisé *supra*, la disposition ne constitue pas un projet soumis aux obligations prévues dans les directives projet EIE (évaluation des incidences sur l'environnement) et Habitats, et dans la Convention d'Espoo.

Pour le cas où un éventuel projet de prolongation venait à se présenter, il convient de noter que les dispositions des directives et convention précitées devront être appliquées, et qu'une EIE devra, le cas échéant, être établie le plus tôt possible, mais au plus tôt au moment où un projet précis pourra être défini.

Il convient de noter, comme le rappelle l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, point 9, et comme l'évoque l'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 4, que, pour tout éventuel projet de prolongation de centrale nucléaire ou de construction de nouveaux réacteurs, la simple abrogation des dispositions relatives aux dates de fin ne porte bien évidemment aucun préjudice aux dispositions de la loi “AFCN” du 15 avril 1994, laquelle constitue le cadre pour une exploitation sûre des installations nucléaires, et que tout cela doit s'interpréter conformément aux règles répartitrices de compétences, de sorte que cette abrogation relative aux dates de fin n'entrave pas l'exercice des compétences régionales en matières d'environnement et d'aménagement du territoire.

L'abrogation relative aux dates de désactivation vise également à améliorer la sûreté nucléaire et, à ce titre, à accroître le niveau de protection de l'environnement offert au public; le niveau de garantie qui est offert par la législation se trouve en effet amélioré par la modification apportée.

En effet, dans son avis 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL du 21 novembre 2024, page 6, l'AFCN, notre agence indépendante compétente en matière de sûreté, précise ce qui suit:

“Het vooropstellen van een datum van desactivatie kan zelfs een negatieve impact hebben op nucleaire veiligheid. Een laattijdige beslissing met een investeringsscope van slechts 10 jaar ipv een langere periode leidt ertoe dat de exploitant minder snel geneigd is om investeringen te doen voor de continue verbetering van de installatie, en fenomenen die zich voordoen in de aanloop van de stopdatum (e.g. keuzes binnen het onderhoudsprogramma, personeelsbeheer, ...).

Het Agentschap beveelt dan ook aan om de wet op de kernuitstap zodanig te herzien dat de bestaande reactoren (zoals in het buitenland en ook vóór 2003 in België het geval was) voor onbepaalde duur kunnen uitgebaat worden, zoals de exploitatievergunning voorziet, maar deze uitbating slechts toelaten zolang deze blijft voldoen aan de veiligheidsvereisten en een positieve evaluatie ingevolge de tienjaarlijkse herziening.”

Amendement nr. 3, c), betreffende de technische wijziging in paragraaf 3, zondert de bepalingen betreffende Doel 4 en Tihange 3 af, maakt ze autonoom en behoudt de vorm ervan door er de relevante bepalingen van de vroegere paragrafen 1 en 2, die via eerdere amendementen zouden worden opgeheven, ongewijzigd in over te nemen. De in paragraaf 3 beschreven verlenging van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3 voldoet reeds aan de vormelijke voorwaarden als bedoeld in de project-MER-richtlijnen, de habitatrichtlijnen en het Verdrag van Espoo, zoals bepaald in artikel 4 van de wet van 26 april 2024 tot wijziging van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie. De hier beoogde technische wijziging komt niet neer op een nieuw verlengingsproject, noch op een wijziging van het huidige verlengingsproject.

Deze autonomisering van paragraaf 3 beantwoordt aan de relevante opmerkingen uit punt 29 van voormeld advies van de CREG en uit punt 21 van voormeld advies van de Raad van State.

Aangezien de bepalingen inzake de huidige verlenging van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3 van toepassing blijven, zorgt de autonomisering van paragraaf 3 ervoor dat de wettelijke bepalingen dezelfde effecten blijven hebben. Het amendement kan dus niet worden gezien als een “relevante wetswijziging” in de betekenis van artikel 39, 3°, van de Phoenixwet; het creëert op geen enkele manier een nadelig gevolg dat eventueel tot verlies zou kunnen leiden. Het kan dus geen aanleiding geven tot enige schadevergoeding overeenkomstig de artikelen 40 en 41 van die wet.

“Het vooropstellen van een datum van desactivatie kan zelfs een negatieve impact hebben op nucleaire veiligheid. Een laattijdige beslissing met een investeringsscope van slechts 10 jaar ipv een langere periode leidt ertoe dat de exploitant minder snel geneigd is om investeringen te doen voor de continue verbetering van de installatie, en fenomenen die zich voordoen in de aanloop van de stopdatum (e.g. keuzes binnen het onderhoudsprogramma, personeelsbeheer, ...).

Het Agentschap beveelt dan ook aan om de wet op de kernuitstap zodanig te herzien dat de bestaande reactoren (zoals in het buitenland en ook vóór 2003 in België het geval was) voor onbepaalde duur kunnen uitgebaat worden, zoals de exploitatievergunning voorziet, maar deze uitbating slechts toelaten zolang deze blijft voldoen aan de veiligheidsvereisten en een positieve evaluatie ingevolge de tienjaarlijkse herziening.” (nous soulignons)

L'amendement n°3, c), concernant la modification technique au § 3, isole, rend autonome, et maintient, dans la forme, les dispositions relatives à Doel 4 et à Tihange 3, en y reprenant sans modification les dispositions pertinentes des anciens § 1er et § 2 abrogés plus haut. La prolongation de ces centrales de Doel 4 et de Tihange 3 qui est décrite dans le § 3 a déjà fait l'objet des formalités prévues notamment dans les directives projet EIE, Habitats et dans la Convention d'Espoo, comme précisé à l'article 4 de loi du 26 avril 2024 modifiant la loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité. La modification technique apportée ne réalise ici aucun nouveau projet de prolongation, ni aucune modification au projet de prolongation en cours.

Cette autonomisation du § 3 répond aux observations pertinentes de l'avis précité de la CREG, point 29, et de l'avis précité du Conseil d'État, point 21.

Dès lors que les dispositions relatives à la prolongation en cours de Doel 4 et de Tihange 3 restent en place, l'autonomisation du § 3 permet aux dispositions légales de produire les mêmes effets. L'amendement ne pourrait donc être considéré comme une “modification législative pertinente” au sens de l'article 39, 3°, de la loi Phoenix; il n'induit aucun impact défavorable susceptible d'entraîner une éventuelle perte qui pourrait être subie, et ne peut donner dès lors lieu à aucune indemnisation conformément aux articles 40 et 41 de cette loi.

Zoals de Raad van State aanstipt, neemt dit overigens niet weg dat de bepaling door de wetgever kan worden aangenomen. Evenzo kunnen de bepalingen inzake de verlenging van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3, zolang zij van kracht blijven, effect blijven sorteren; het amendement met het oog op de technische autonomisering van paragraaf 3 kan bijgevolg niet worden gezien als een *political force majeure event* en/of een *qualifying change in law* in de betekenis van de LTO-overeenkomsten.

De door het amendement beoogde wijziging van paragraaf 3 geeft geen aanleiding tot een nieuwe of verschillende interpretatie en heeft geen gevolgen voor de hypothesen of de evenwichten die in de LTO-overeenkomsten zijn vastgelegd.

Aangezien het amendement zoals eerder aangegeven geen enkele wijziging aanbrengt in het huidige project voor de verlenging met 10 jaar van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3 en aangezien er in deze fase geen sprake is van enig project voor de verlenging van de levensduur van andere bestaande kerncentrales, noch van een project voor de bouw van nieuwe kerncentrales, komt een en ander erop neer dat gevolg wordt gegeven aan het voorbehoud dat Engie Electrabel aantekent in de punten 3.2, 3.2.3.2 en 3.2.4 van zijn advies van 25 november 2024.

Het amendement en het wetsvoorstel hebben immers geen gevolgen voor de algemene evaluatie van de bevoorradingszekerheid. Ze wijzigen geen enkel beginsel van de LTO-overeenkomst, geen enkele hypothese betreffende de huidige verlenging met 10 jaar van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3 en creëren evenmin een nieuwe hypothese. Ze hebben dus geen gevolgen voor de door de Europese Commissie goedgekeurde capaciteitsvergoedingsmarkt. Ze zullen dus ook geen negatieve gevolgen hebben voor de besprekingen en de onderzoeksprocedure inzake staatssteun die thans door de bevoegde diensten van de Europese Commissie worden gevoerd; evenmin zullen ze die in gevaar brengen of belemmeren.

Gelet op de in amendement nr. 3 beoogde autonomisering van de bepalingen van artikel 4, § 3, van voormelde wet van 31 januari 2003 heeft amendement nr. 2 tot doel de desbetreffende verwijzingen aan te passen.

Aldus wordt gevolg gegeven aan punt 30 van voormeld advies van de CREG.

Comme le rappelle le Conseil d'État, ceci ne fait par ailleurs pas obstacle à l'adoption de cette disposition par le pouvoir législatif. De la même manière, dès lors que les dispositions relatives à la prolongation de Doel 4 et de Tihange 3 restent en place, elles peuvent produire leurs effets; l'amendement visant l'autonomisation technique du § 3 ne peut dès lors être vu comme un "political force majeure event" et/ou un "qualifying change in law" au sens des conventions LTO.

La modification réalisée par l'amendement sur le § 3 n'apporte aucune nouvelle ou différente interprétation, n'affecte pas les hypothèses ni les équilibres convenus dans les conventions LTO.

Enfin, dès lors que l'amendement n'apporte aucune modification au projet de prolongation actuel de 10 ans de Doel 4 et de Tihange 3 comme précisé *supra*, dès lors qu'il n'y a, à ce stade, aucun projet de prolongation d'autres centrales nucléaires existantes, ni de projet de prolongation supplémentaire de 10 ans de Doel 4 et/ou de Tihange 3, ni de projet de construction de nouvelles centrales nucléaires, il est répondu aux réserves évoquées dans l'avis du 25 novembre 2024 d'Engie Electrabel, aux points 3.2, 3.2.3.2, et 3.2.4.

En effet, l'amendement et la proposition de loi n'ont aucun impact sur l'évaluation globale de la sécurité d'approvisionnement, ne modifient aucun principe de l'accord LTO, ne modifient aucune hypothèse relative à la prolongation actuelle de 10 ans de Doel 4 et de Tihange 3, et n'en créent pas une nouvelle. Ils n'impactent dès lors pas le marché de rémunération de capacité approuvé par la Commission européenne. Ils ne sont dès lors pas non plus susceptible d'impacter négativement, de compromettre ou de créer un élément bloquant dans les discussions et la procédure d'examen en cours en matière d'aides d'État actuellement menées auprès des services compétents de la Commission européenne.

Vu l'autonomisation des dispositions de l'article 4, § 3, de la loi du 31 janvier 2003 précitée par l'amendement n°3 concernant le paragraphe 3, l'amendement n°2 vise, quant à lui, à adapter les références.

Il est ainsi répondu au point 30 de l'avis précité de la CREG.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 4 van de heer **Bihet**

Art. 5/1 (*nieuw*)

Een artikel 5/1 invoegen, luidende:

“Art. 5/1. In artikel 4/2, § 2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 11 oktober 2022, de woorden “, tot en met 31 december 2025,” invoegen tussen het woord “sluit” en het woord “alle”.”

VERANTWOORDING

Zoals de CREG voorstelt in punt 31 van advies (A)2913 van 5 december 2024, wordt beoogd de bepaling betreffende de centrales Doel 1 en Doel 2 op dezelfde manier te wijzigen als voor Tihange 1.

De bij dit amendement ingevoegde datum betreffende Doel 1 en Doel 2, evenals de eerder voorgestelde datum voor Tihange 1, komen overeen met de vooropgestelde data voor desactivering van de kernreactoren in de respectieve overeenkomsten die werden gesloten met toepassing van dezelfde wet van 31 januari 2003.

N° 4 de M. **Bihet**

Art. 5/1 (*nouveau*)

Insérer un article 5/1, rédigé comme suit:

“Art. 5/1. Dans l’article 4/2 de la même loi, inséré par la loi du 11 octobre 2022, dans le paragraphe 2, les mots “, jusqu’au 31 décembre 2025,” sont insérés entre le mot “exclut” et le mot “toutes”.”

JUSTIFICATION

Comme le suggère la CREG dans son avis (A)2913 du 5 décembre 2024, point 31, la disposition relative aux centrales de Doel 1&2 est modifiée de la même manière que pour Tihange 1.

La date insérée pour Doel 1&2 par le présent amendement, ainsi que celle qui était proposée pour Tihange 1, correspondent aux dates d’expiration des conventions respectives prises en application de la même loi du 31 janvier 2003.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 5 van de heer **Bihet**

Art. 10

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 10. In artikel 1 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 april 2024, in de definitie van “vermogensreactor” de woorden “voor de productie van elektriciteit” vervangen door de woorden “voor de productie van energie, met inbegrip van elektriciteit”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 6.

N° 5 de M. **Bihet**

Art. 10.

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 10. Dans l’article 1er de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 26 avril 2024, dans la définition de la notion de “réacteur de puissance”, les mots “de production électrique” sont remplacés par les mots “de production énergétique, en ce y compris électrique,”.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 6.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 6 van de heer **Bihet**Art. 10/1 (*nieuw*)**In hoofdstuk 3 een artikel 10/1 invoegen, luidende:**

“Art. 10/1. In artikel 30bis/4, eerste lid, van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 december 2022, de tabel met de bedragen van de jaarlijkse heffingen die ten bate van het Agentschap worden geheven ten laste van houders van vergunningen en erkenningen en geregistreerden, aanvullen met:

Omschrijving van de vergunde inrichting, van de vergunde, geregistreeerde of erkende activiteit of van de erkende personen of diensten	Bedrag dat van toepassing is vanaf het heffingsjaar 2027 (euro)
Andere vermogensreactor bestemd voor de productie van energie, per in de vergunning bepaald megawatt nominaal thermisch vermogen	1681

VERANTWOORDING

Beoogd wordt de definitie van het begrip “vermogensreactor” in de FANC-wet van 15 april 1994 aan te passen, opdat die ook de reactoren zou omvatten die andere soorten energie produceren.

Daartoe wordt voorgesteld de tabel van artikel 30bis/4 van dezelfde wet aan te vullen met een nieuwe inrichtingen-categorie voor de andere vermogensreactoren, waarvoor het bedrag van de jaarlijkse heffing wordt vastgesteld vanaf 2027 en wordt uitgedrukt in euro per in de vergunning bepaald megawatt nominaal thermisch vermogen.

Aldus wordt voldoende zichtbaarheid gegeven aan de projecten om nieuwe kerncentrales te bouwen en te exploiteren, alsook om te waarborgen dat het FANC over voldoende financiering beschikt in een dergelijke situatie.

N° 6 de M. **Bihet**Art. 10/1 (*nouveau*)**Dans le chapitre 3, insérer un article 10/1, rédigé comme suit:**

“Art. 10/1. Dans l’article 30bis/4 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 5 décembre 2022, dans l’alinéa 1er, le tableau établissant les montants des taxes annuelles perçues au profit de l’Agence et à charge des détenteurs des autorisations et agréments et des personnes enregistrées, est complété par la partie suivante:

Description de l'établissement autorisé, de l'activité autorisée, enregistrée ou agréée, ou des personnes ou services agréés	Montant d'application à partir de l'année d'imposition 2027 [EUR]
Autre réacteur de puissance destiné à la production d'énergie, par mégawatt de puissance thermique nominale fixée dans l'autorisation	1681

JUSTIFICATION

L'amendement adapte la définition de la notion de “réacteur de puissance” prévue dans la loi “AFCN” du 15 avril 1994 pour couvrir également les réacteurs qui produiraient d'autres types d'énergie.

L'amendement complète le tableau de l'article 30bis/4 de la même loi en créant une nouvelle catégorie d'établissement pour les autres réacteurs de puissance, dont le montant de la taxe annuelle est fixé à partir de l'année 2027, et établi en euro par mégawatt de puissance thermique nominale fixée dans l'autorisation.

Il permet ainsi de donner une visibilité adéquate pour les projets visant la construction et l'exploitation de nouvelles centrales nucléaires et de garantir à l'AFCN un financement suffisant dans cette situation.

Naar aanleiding van de opmerking van de CREG in punt 33 van advies (A)2913 van 5 december 2024 behelst het amendement veeleer de aanvulling van de bestaande tabel dan de toevoeging van een nieuwe. De bepalingen volgens de tabel en betreffende de indexering van de bedragen zijn er bovendien volledig op van toepassing.

De bestaande categorieën en forfaitaire bedragen betreffende de huidige centrales, met name Doel 4 en Tihange 3, blijven ongewijzigd.

Aldus wordt rekening gehouden met de opmerking van de Raad van State in punt 11 en in voetnoot 29 van advies 77.151-2-3/16 van 9 december 2024.

Doordat de geldende regeling voor de bestaande centrales niet wordt gewijzigd, kan niet worden aangevoerd dat de bepaling een “relevante wetwijziging” zou uitmaken in de zin van de Phoenixwet die verband houdt met het 10 jaar langer openhouden van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3. Daaruit vloeit voort dat geen geleden verliezen zullen kunnen worden aangevoerd en dat dus geen vergoeding verschuldigd zal zijn. De bepaling heeft voorts geen gevolgen voor de vastgestelde hypothesen, noch voor de in de LTO-overeenkomsten bereikte evenwichten.

De bedragen zijn pas vanaf 2027 van toepassing en hebben dus geen terugwerkende kracht, ook al bevindt geen enkele nieuwe vermogensreactor zich in die situatie.

Voorts is 2027 het laatste jaar van de indexeringsperiode waarvoor in dezelfde wet een bedrag wordt gespecificeerd.

Het bedrag wordt uitgedrukt in euro per megawatt thermisch vermogen om zo elk type kerncentrale te omvatten, ongeacht het type geproduceerde energie (elektriciteit, warmte, waterstof enzovoort), zoals aanbevolen door het FANC in advies 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL van 21 november 2024, bladzijde 7.

Er wordt rekening gehouden met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel waar de Raad van State in punt 11 van voormeld advies op wijst. Aldus bedraagt het gemiddelde bedrag 1138 euro per thermische megawatt, gelet op de aan een individuele forfaitaire heffing onderworpen nominale thermische vermogens van de eenheden Doel 1, 2, 3, 4 en Tihange 1, 2, 3, namelijk respectievelijk 1311, 1311, 3054, 2988, 2873, 3064 en 3000 (gegevens beschikbaar op de website van het Internationaal Atoomenergieagentschap – *Power Reactor Information System* (PRIS), geraadpleegd

Faisant suite à l’observation de l’avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 33, l’amendement n’ajoute pas un nouveau tableau mais complète le tableau existant. Les dispositions reprises après le tableau et relatives à l’indexation des montants s’y appliquent en outre pleinement.

Les catégories et montants forfaitaires existants relatifs aux centrales actuelles et notamment celles de Doel 4 et de Tihange 3 ne sont pas modifiés.

La remarque de l’avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d’État, point 11 et la note de bas de page 29, sont ainsi prises en compte.

En ne modifiant pas le régime en vigueur pour les centrales existantes, la disposition ne pourrait pas être invoquée comme une “modification législative pertinente” au sens de la loi Phoenix associée à la prolongation de 10 ans des centrales nucléaires de Doel 4 et de Tihange 3. De manière subsidiaire, aucune perte ne pourrait par ailleurs être invoquée et devoir se voir indemnisée. La disposition n’affecte par ailleurs ni les hypothèses fixées ni les équilibres atteints dans les conventions LTO.

Les montants ne s’appliquent qu’à partir de 2027 et ne présentent dès lors aucune rétroactivité, même si aucun nouveau réacteur de puissance ne se trouve dans cette situation.

L’année 2027 constitue par ailleurs la fin de période d’indexation pour laquelle un montant est précisé dans la même loi.

Le montant est exprimé en euro par mégawatt de puissance thermique pour couvrir ainsi tout type de centrale nucléaire de production d’énergie, quel que soit le type d’énergie produite (électricité, chaleur, hydrogène, etc.), comme recommandé dans l’avis 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL du 21 novembre 2024, page 7, de l’AFCN.

Il est tenu compte du principe d’égalité et de non-discrimination rappelé dans l’avis précité du Conseil d’État, point 11. En effet, vu les puissances thermiques nominales des unités Doel 1, 2, 3, 4 et Tihange 1, 2, 3 soumises à une taxation forfaitaire individuelle à savoir respectivement 1311, 1311, 3054, 2988, 2873, 3064 et 3000 (données disponibles sur le website de l’AIEA – PRIS Power Reactor Information System, consulté le 15 décembre 2024), pour un total de 17601 mégawatt thermique, et vu que la somme des montants forfaitaires prévus pour les réacteurs de puissance précités

op 15 december 2024), voor een totaal van 17.601 thermische megawatt, alsook gelet op het feit dat de som van de forfaitaire bedragen voor voormelde vermogensreactoren gelijk is aan 20.036.076 (voor 2017). Rekening houdend met de toepassing van de indexeringsregels die zijn opgenomen onder de tabel in het tweede en het vierde lid van hetzelfde artikel, bedraagt dat gemiddelde bedrag 1681 euro per thermische megawatt voor het jaar 2027.

Om de hierboven uiteengezette beginselen te waarborgen, wordt datzelfde gemiddelde bedrag van 1681 euro per thermische megawatt gebruikt als basisbedrag voor de nieuwe, door dit artikel tot stand gebrachte categorie “andere vermogensreactoren”. Er is dus geen sprake van discriminatie tussen de bestaande centrales en toekomstige kerncentrales.

In het licht van de hierboven uiteengezette beginselen kan men er bovendien niet omheen dat voormelde bestaande kerncentrales zich in 2027 allemaal in een andere technische en economische situatie zullen bevinden dan een andere, *de facto* nieuwe vermogensreactor. De huidige centrales zullen immers in de bijzondere situatie verkeren van een levensduurverlenging dan wel van een definitieve sluiting. Dat verschil werd in het verleden al aangevoerd om een verschillende behandeling te rechtvaardigen, met name in het raam van de te betalen heffingen na de verlenging van de levensduur van de centrales en in het raam van de nucleaire repartitiebijdrage.

équivalent à 20.036.076 euro (pour l'année 2017), le montant moyen est de 1138 euro par mégawatt thermique. Compte tenu de l'application des règles d'indexation reprises sous le tableau aux alinéas 2 et 4 du même article, ce montant moyen vaut 1681 euro par mégawatt thermique pour l'année 2027.

Pour garantir les principes énoncés *supra*, c'est ce même montant moyen de 1681 euro par mégawatt thermique qui est repris comme montant de base pour la nouvelle catégorie “autres réacteurs de puissance” créée par le présent article. Il n'y a donc pas discrimination entre les centrales existantes et de futures centrales nucléaires.

De manière subsidiaire, au regard des principes énoncés *supra*, il faut en outre constater que, en 2027, les centrales nucléaires existantes précitées seront toutes dans une situation technique et économique différente d'un autre, et *de facto* nouveau, réacteur de puissance. Les centrales actuelles seront en effet soit dans une situation particulière de prolongation, soit dans une situation d'arrêt définitif. Une telle différence a déjà justifié par le passé des traitements différents notamment dans le cadre des redevances consécutives à leur prolongation et de la contribution de répartition nucléaire.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 7 van de heer **Bihet**

Art. 11

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 11. Artikel 4, § 1, eerste lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 14 februari 2023, wordt vervangen door: “De bouw en de exploitatie van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie, alsook de bouw en exploitatie van nieuwe grote energieopslagfaciliteiten, de herziening, de vernieuwing, de verzaking, de overdracht en elke andere wijziging van een individuele vergunning afgeleverd op basis van dit artikel, worden onderworpen aan de voorafgaande toekenning van een individuele vergunning afgeleverd door de minister, na advies van de commissie.””

VERANTWOORDING

Aangezien de kerncentrales volgens het wetsvoorstel opnieuw kunnen worden vergund, wordt met dit amendement artikel 4, § 1, eerste lid, van de elektriciteitswet van 29 april 1999 aan die nieuwe situatie aangepast.

Met die aanpassing zou niet langer een uitzondering gelden voor de kerncentrales, die dan als elektriciteitsproductie-eenheden zoals alle andere beschouwd zouden worden en dus onder de bepalingen van de elektriciteitswet zouden vallen.

In de Nederlandse tekst wordt het woord “weggelaten” aldus niet meer gebruikt.

Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de punten 12.1 en 12.2 uit advies 77.151-2-3/16 van de Raad van State van 9 december 2024 en aan punt 34 uit advies (A)2913 van de CREG van 5 december 2024.

N° 7 de M. **Bihet**

Art. 11

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 11. Dans l'article 4, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, modifié en dernier lieu par la loi du 14 février 2023, les mots “À l'exception des installations de production industrielle d'électricité à partir de la fission de combustibles nucléaires qui ne peuvent plus faire l'objet d'autorisations conformément aux articles 3 et 4 de la loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité, l'établissement” sont remplacés par les mots “L'établissement”.”

JUSTIFICATION

Dès lors que, selon la proposition de loi, les centrales nucléaires peuvent à nouveau faire l'objet d'autorisations, l'amendement adapte l'article 4, § 1er, alinéa 1er, de la loi “électricité” du 29 avril 1999, à cette nouvelle situation.

L'adaptation est réalisée afin de ne plus créer d'exception pour les centrales nucléaires et de considérer ces dernières comme toute autre unité de production d'électricité; celles-ci sont ainsi soumises aux dispositions de la loi “électricité”.

Dans le texte néerlandais, le mot “weggelaten” n'est plus utilisé.

Il est ainsi répondu à l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, points 12.1 et 12.2, et à l'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 34.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 8 van de heer **Bihet**

Art. 15/1 (*nieuw*)

In hoofdstuk 4 een artikel 15/1 invoegen, luidende:

“Art. 15/1. In artikel 22ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 16 december 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, 4°, worden de woorden “wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie” vervangen door de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie”;

2° in paragraaf 5, tweede lid, 2°, worden de woorden “wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie” telkens vervangen door de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie”.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 9.

N° 8 de M. **Bihet**

Art. 15/1 (*nouveau*)

Dans le chapitre 4, insérer un article 15/1, rédigé comme suit:

“Art. 15/1. Dans l’article 22ter de la même loi, inséré par la loi du 16 décembre 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 2, alinéa 1er, 4°, les mots “loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité” sont remplacés par les mots “loi du 31 janvier 2003 sur l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité”;

2° dans le paragraphe 5, alinéa 2, 2°, les mots “loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité” sont chaque fois remplacés par les mots “loi du 31 janvier 2003 sur l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité”.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 9.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 9 van de heer **Bihet**

Art. 15/2 (*nieuw*)

In hoofdstuk 4 een artikel 15/2 invoegen, luidende:

“Art. 15/2. In artikel 22quater van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 16 december 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5, eerste lid worden de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie” telkens vervangen door de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie”;

2° in paragraaf 8 worden de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie” vervangen door de woorden “wet van 31 januari 2003 betreffende kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie”.”

VERANTWOORDING

De amendementen strekken tot aanpassing van de opschriften die betrekking hebben op de wet van 31 januari 2003 in de artikelen 22ter en 22quater van de elektriciteitswet van 29 april 1999, teneinde ze te doen sporen met het nieuwe opschrift van die wet, zoals dat in artikel 2 van dit wetsvoorstel wordt bepaald.

N° 9 de M. **Bihet**

Art. 15/2 (*nouveau*)

Dans le chapitre 4, insérer un article 15/2, rédigé comme suit:

“Art. 15/2. Dans l’article 22quater de la même loi, inséré par la loi du 16 décembre 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, les mots “loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité” sont chaque fois remplacés par les mots “loi du 31 janvier 2003 sur l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité”;

2° dans le paragraphe 8, les mots “loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité” sont remplacés par les mots “loi du 31 janvier 2003 sur l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité”.”

JUSTIFICATION

Les amendements adaptent les articles 22ter et 22quater de la loi “électricité” du 29 avril 1999, concernant les intitulés relatifs à la loi du 31 janvier 2003 pour les rendre conformes avec le nouvel intitulé de la loi du 31 janvier 2003 prévu à l’article 2 de la présente proposition de loi.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 10 van de heer **Bihet**

Art. 16

Hoofdstuk 5, dat artikel 16 omvat, weglaten.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 12.

N° 10 de M. **Bihet**

Art. 16

Supprimer le chapitre 5 contenant l'article 16.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 12.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 11 van de heer **Bihet**

Art. 17

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 17. In artikel 11, § 4, van de wet van 12 juli 2022 tot versterking van het kader dat van toepassing is op de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van verbruikte splijtstof en tot gedeeltelijke opheffing en wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales, wordt het eerste lid vervangen door de volgende twee leden:

“Met uitzondering van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 zal het gedeelte van de nucleaire voorzieningen dat betrekking heeft op de kosten van ontmanteling, zodanig worden aangelegd dat voor elke kerncentrale het volledige geactualiseerde bedrag van de kosten van ontmanteling wordt gedekt, uiterlijk na het verstrijken van een duur die de Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Wat de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 betreft, zal het gedeelte van de nucleaire voorzieningen dat betrekking heeft op de kosten van ontmanteling zodanig worden aangelegd dat voor elke kerncentrale het volledige geactualiseerde bedrag van de kosten van ontmanteling wordt gedekt bij de geprogrammeerde uitdienstname van de betrokken kerncentrale, uiterlijk op de data als bepaald in artikel 4, § 3, van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 12.

N° 11 de M. **Bihet**

Art. 17

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 17. Dans l'article 11, § 4, de la loi du 12 juillet 2022 renforçant le cadre applicable aux provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et de la gestion du combustible usé et abrogeant partiellement et modifiant la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissiles irradiées dans ces centrales nucléaires, l'alinéa 1er est remplacé par les deux alinéas suivants:

“À l'exception des centrales nucléaires de Doel 4 et de Tihange 3, la partie des provisions nucléaires couvrant les coûts de démantèlement sera constituée de manière à couvrir, pour chaque centrale nucléaire, l'intégralité du montant actualisé des coûts de démantèlement au plus tard au terme d'une durée déterminée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

En ce qui concerne les centrales nucléaires de Doel 4 et de Tihange 3, la partie des provisions nucléaires couvrant les coûts de démantèlement sera constituée de manière à couvrir, pour chaque centrale nucléaire, l'intégralité du montant actualisé des coûts de démantèlement lors de l'arrêt programmé de la centrale nucléaire concernée, à savoir au plus tard aux dates prévues à l'article 4, § 3, de la loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n°12.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 12 van de heer **Bihet**

Art. 21

Dit artikel aanvullen met een lid, luidende:

“De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van artikel 17.”

VERANTWOORDING

Deze amendementen strekken tot wijziging van de artikelen die betrekking hebben op de voorzieningen voor de ontmanteling en in het bijzonder van sommige bepalingen van de wet van 12 juli 2022 tot versterking van het kader dat van toepassing is op de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van verbruikte splijtstof en tot gedeeltelijke opheffing en wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales.

Amendement nr. 10 strekt tot weglating van artikel 16, als ook van hoofdstuk 5 tot wijziging van de wet van 11 april 2003 op de repartitiebijdrage.

Zowel advies 77.151-2-3/16 van 9 december 2024 van de Raad van State, punt 13, als advies (A)2913 van 5 december 2024 van de CREG, punt 35, suggereren immers dat de door artikel 16 aanvankelijk voorgestelde wijziging niet thuishoort in voornoemde wet van 11 april 2003, maar veeleer in de wet van 12 juli 2022 tot versterking van het kader dat van toepassing is op de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van verbruikte splijtstof en tot gedeeltelijke opheffing en wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales.

Het mechanisme uit voornoemde wet van 12 juli 2022 houdt in dat de voorzieningen voor de ontmanteling zodanig worden aangelegd dat voor elke kerncentrale het volledige geactualiseerde bedrag van de ontmantelingskosten wordt gedekt, uiterlijk op de datum van uitdienstname van de kerncentrales zoals vastgesteld in de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie.

N° 12 de M. **Bihet**

Art. 21

Compléter cet article par l'alinéa suivant:

“Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de l'article 17.”

JUSTIFICATION

Les présents amendements visent à modifier les articles relatifs aux provisions en vue du démantèlement et en particulier certaines dispositions de la loi du 12 juillet 2022 renforçant le cadre applicable aux provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et de la gestion du combustible usé et abrogeant partiellement et modifiant la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissiles irradiées dans ces centrales nucléaires.

L'amendement n°10 supprime l'article 16 et le Chapitre 5 introduisant des modifications dans la loi du 11 avril 2003 relative à la contribution de répartition.

Tant l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, point 13, que l'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 35, suggèrent en effet que la modification initialement proposée par l'article 16 n'a pas sa place dans la loi du 11 avril 2003 précitée, mais plutôt dans la loi du 12 juillet 2022 renforçant le cadre applicable aux provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et de la gestion du combustible usé et abrogeant partiellement et modifiant la loi du 11 avril 2003 sur les provisions constituées pour le démantèlement des centrales nucléaires et pour la gestion de matières fissiles irradiées dans ces centrales nucléaires.

Le mécanisme prévu dans la loi du 12 juillet 2022 précitée, prévoit que les provisions pour le démantèlement soient constituées de manière à couvrir, pour chaque centrale nucléaire, l'intégralité du montant actualisé des coûts de démantèlement au plus tard à la date d'arrêt des centrales nucléaires définies dans la loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité.

Het mechanisme zal moeten worden gewijzigd op het tijdstip van de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 26 april 2024 houdende de verzekering van de bevoorradingszekerheid op het gebied van energie en de hervorming van de sector van de nucleaire energie. Het mechanisme berust namelijk op identieke principes, namelijk dat het gedeelte van de nucleaire voorzieningen dat betrekking heeft op de ontmantelingskosten zodanig zal worden aangelegd dat voor elke kerncentrale het volledige geactualiseerde bedrag van de ontmantelingskosten wordt gedekt bij de geprogrammeerde uitdienstname van de betrokken kerncentrale, te weten uiterlijk op de data bepaald in artikel 4 van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie.

Dat leidt tot een tweeledig probleem: enerzijds voor nieuwe centrales waarvoor dergelijke data niet zijn vastgelegd, anderzijds wanneer de bepalingen met betrekking tot de desactiveringsdata van de kerncentrales opgeheven zouden zijn en een dergelijke verwijzing bijgevolg niet meer zou bestaan. Er moet dus een mechanisme komen voor het vaststellen van de periode na afloop waarvan het volledige geactualiseerde bedrag moet zijn aangelegd, zowel in het geval van nieuwe centrales als in dat van centrales waarvoor geen desactiveringsdata meer bepaald zijn.

De amendementen nrs. 11 en 12 strekken ertoe een effectief raamwerk te creëren voor zowel de centrales waarvoor geen desactiveringsdatum meer bepaald zou zijn als de nieuwe kerncentrales. Dat helpt om het systeem duidelijker te maken voor de investeerder.

Het herwerkte artikel machtigt de Koning om die periode te bepalen bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Zoals aangegeven in punt 15 van voormeld advies van de Raad van State komt het derhalve de Koning toe ervoor te zorgen dat de duur wel degelijk wordt vastgesteld overeenkomstig het beginsel dat de vervuiler betaalt en overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 9 en 11 van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval.

Er zij op gewezen dat de fundamentele van het vigerende mechanisme behouden blijven, namelijk dat het volledige gedesactualiseerde bedrag van de geraamde ontmantelingskosten moet worden aangelegd in de vorm van een voorziening zodra de exploitatie van de kerncentrale van start gaat.

Ce mécanisme est amené à être modifié lorsque les dispositions prévues dans la loi du 26 avril 2024 portant la garantie de la sécurité d'approvisionnement dans le domaine de l'énergie et la réforme du secteur de l'énergie nucléaire, entreront en vigueur. Ce mécanisme prévoit des principes identiques, à savoir que la partie des provisions nucléaires couvrant les coûts de démantèlement sera constituée de manière à couvrir, pour chaque centrale nucléaire, l'intégralité du montant actualisé des coûts de démantèlement lors de l'arrêt programmé de la centrale nucléaire concernée, à savoir au plus tard aux dates prévues à l'article 4 de la loi du 31 janvier 2003 sur la sortie progressive de l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité.

Ceci pose un double problème; d'une part, dans le cas de nouvelles centrales pour laquelle ces dates ne sont pas définies et, d'autre part, dans les cas où les dispositions relatives aux dates de désactivation des centrales nucléaires seraient abrogées et où une telle référence n'existerait donc plus. Il convient donc d'identifier un mécanisme permettant de fixer la durée au terme de laquelle la totalité du montant actualisé devra être constituée, tant dans le cas de nouvelles centrales, que dans celui de centrales pour lesquelles des dates de désactivation ne seraient plus prévues.

Les amendements 11 et 12 visent à créer un cadre effectif tant pour les centrales pour lesquelles il n'y aurait plus de date de désactivation que pour les nouvelles centrales nucléaires. Ceci participe à rendre le système plus clair pour l'investisseur.

L'article remanié délègue ainsi au Roi le soin de fixer cette durée par arrêté délibéré en Conseil des ministres. Comme l'indique l'avis précité du Conseil d'État, point 15, il appartiendra dès lors au Roi de s'assurer que la fixation de la durée soit bien réalisée conformément au principe du "pollueur-payeur", conformément aux dispositions notamment prévues aux articles 9 et 11 de la directive 2011/70/Euratom du Conseil du 19 juillet 2011 établissant un cadre communautaire pour la gestion responsable et sûre du combustible usé et des déchets radioactifs.

Il faut noter que les fondamentaux du mécanisme actuel sont bien maintenus, l'entière du montant désactualisé de l'estimation du coût de démantèlement devant être constitué sous forme de provision dès l'entrée en exploitation de la centrale nucléaire.

Aangezien de geldende regeling voor de bestaande centrales Doel 4 en Tihange 3, waarvan de exploitatie met 10 jaar werd verlengd, niet wordt gewijzigd, kan tot slot niet worden aangevoerd dat de bepaling een “relevante wetswijziging” zou uitmaken in de zin van de Phoenixwet. Daaruit vloeit voort dat geen geleden verliezen zullen kunnen worden aangevoerd en dus geen vergoeding verschuldigd zal zijn. De bepaling heeft voorts geen gevolgen voor de vastgestelde hypothesen, noch voor de in de LTO-overeenkomsten bereikte evenwichten.

De voorgestelde wijziging is gebaseerd op de bewoordingen van de wet van 26 april 2024 houdende de verzekering van de bevoorradingszekerheid op het gebied van energie en de hervorming van de sector van de nucleaire energie en is ook een voorafname op die wet, want die zal pas in werking treden op de datum van closing. Om tegenstrijdigheden tussen concurrerende bepalingen te voorkomen, wordt de datum van inwerkingtreding van artikel 17 van het wetsvoorstel bepaald door de Koning (zie amendement nr. 12).

Aangezien de datum van inwerkingtreding niet is vastgesteld, leidt de nieuwe bepaling niet tot een nieuwe of andere interpretatie en heeft zij geen invloed op de hypothesen of evenwichten die in de LTO-overeenkomsten werden afgesproken.

Er wordt dus tegemoetgekomen aan de bezorgdheid die Engie Electrabel uitte in zijn advies van 25 november 2024, punt 3.3; de wijziging van het mechanisme is niet van toepassing op de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3, waarop de verlenging met 10 jaar betrekking heeft. De bepalingen in deze amendementen zijn bijgevolg niet van invloed op de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 en kunnen derhalve niet van dien aard zijn dat zij de in de LTO-overeenkomsten bepaalde materiële voorwaarden wijzigen.

Enfin, dès lors qu'elle ne modifie pas le régime en vigueur pour les centrales existantes prolongées de 10 ans applicable à Doel 4 et à Tihange 3, la disposition ne peut être invoquée comme une “modification législative pertinente” au sens de la loi Phoenix. De manière subsidiaire aucune perte ne pourrait par ailleurs être invoquée et devoir se voir indemnisée. La disposition n'affecte par ailleurs ni les hypothèses fixées ni les équilibres atteints dans les conventions LTO.

La modification proposée reprend et anticipe la formulation prévue de la loi du 26 avril 2024 portant la garantie de la sécurité d'approvisionnement dans le domaine de l'énergie et la réforme du secteur de l'énergie nucléaire, qui n'entrera en vigueur qu'à la date du closing. Pour éviter tout conflit entre dispositions concurrentes, la date d'entrée en vigueur de l'article 17 de la proposition de loi sera déterminée par le Roi, objet de l'amendement n°12.

Dès lors que la date d'entrée en vigueur n'est pas fixée, la disposition nouvelle n'apporte aucune nouvelle ou différente interprétation, n'affecte pas les hypothèses ni les équilibres convenus dans les conventions LTO.

La préoccupation d'Engie Electrabel reprise en son avis du 25 novembre 2024, point 3.3, est donc rencontrée; la modification apportée au mécanisme exclut les centrales nucléaires Doel 4 et Tihange 3 concernées par la prolongation de 10 ans. Les dispositions reprises dans les présents amendements n'affectent dès lors pas les centrales nucléaires de Doel 4 et de Tihange 3, et ne peuvent dès lors pas être de nature à modifier les conditions matérielles envisagées dans les conventions LTO.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 13 van de heer **Bihet**

Art. 19

Hoofdstuk 8, dat artikel 19 omvat, weglaten.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 14.

N° 13 de M. **Bihet**

Art. 19

Supprimer le chapitre 8 contenant l'article 19.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 14.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 14 van de heer **Bihet**

Art. 20

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 20. Het door de Koning aangestelde orgaan krijgt de volgende taken en bevoegdheden:

1° het opstellen, bijwerken en uitrollen van een stappenplan voor de bouw, vestiging en inbedrijfstelling van nieuwe kerncentrales in België, waaronder kleine modulaire reactoren, en de bevordering van initiatieven voor competentieverwerving, onderzoek en de daartoe vereiste industriële instrumenten;

2° op eigen initiatief of op verzoek van de regering of de Kamer van volksvertegenwoordigers aanbevelingen verstrekken over nieuwe kerncentrales, in samenspraak met de stakeholders, met name de onderzoekscentra, de universiteiten en het Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt tot herwerking van artikel 20, ten einde rekening te houden met de punten 16 en 17 uit advies 77.151-2-3/16 van de Raad van State van 9 december 2024.

In punt 17 attendeert de Raad van State erop dat het niet de wetgever toekomt rechtstreeks te bepalen welke diensten van de uitvoerende macht worden belast met het uitvoeren van een specifieke taak.

Aangezien het wetsvoorstel strekt tot de opheffing van de paragrafen 1 en 2 van artikel 4 van de wet van 31 januari 2003 betreffende kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie volgens de voorwaarden die daarin beschreven staan en waarnaar hier wordt verwezen, stelt de Raad van State in voormeld advies dat die loutere opheffing geen project lijkt uit te maken in de zin van de project-MER-richtlijn en de habitatrichtlijn. De opdracht die aanvankelijk werd toevertrouwd aan de in artikel 20 vermelde dienst, verliest zo zijn nut. Daarom strekt amendement nr. 14 tot vervanging van die bepaling.

N° 14 de M. **Bihet**

Art. 20

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 20. Les charges et attributions suivantes sont confiées au service ou à l’organe désigné par le Roi:

1° établir, maintenir et mettre en œuvre une feuille de route visant l’installation, l’établissement et la mise en service de nouvelles centrales nucléaires en Belgique, dont les petits réacteurs modulaires, le développement des initiatives permettant l’acquisition des compétences, des recherches, et des outils industriels nécessaires à cet effet;

2° apporter des recommandations en matière de nouvelles centrales nucléaires, d’initiative ou sur demande du gouvernement ou de la Chambre des représentants, en s’entourant des milieux intéressés, en particulier les centres de recherche, les universités, et l’Institut Interuniversitaire des Sciences Nucléaires.”

JUSTIFICATION

Cet amendement remanie l’article 20 pour tenir compte de l’avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d’État, points 17 et 16.

Au point 17, le Conseil d’État rappelle qu’il n’appartient pas au législateur de déterminer quels sont les services du pouvoir exécutif chargés d’assurer une mission spécifique.

Dès lors que la proposition de loi abroge l’article 4, § 1, et l’article 4, § 2, de la loi du 31 janvier 2003 sur l’énergie nucléaire à des fins de production industrielle d’électricité, dans les conditions qui y sont décrites et auxquelles il est ici renvoyé, l’avis du Conseil d’État précité précise que cette simple abrogation ne semble pas constituer un projet au sens des directives projet EIE et Habitats. La mission confiée au service prévu initialement à l’article 20 perd ainsi son utilité. Le présent amendement n°14 remplace dès lors cette disposition.

Ook in punt 16 wordt daarop gewezen en benadrukt de Raad van State bovendien dat het commissariaat voor de atoomenergie door de Koning is ingesteld op basis van de autonome bevoegdheden die Hij ontleent aan artikel 107 van de Grondwet. Dit amendement strekt tot weglating van de betreffende bepaling en in die zin tot invoeging van een bepaling die de Koning belast met de oprichting van een orgaan of dienst bevoegd voor de gewenste opdrachten.

Aangezien geen enkele wijziging meer wordt overwogen in het koninklijk besluit van 31 december 1950, beoogt amendement nr. 13 in de praktijk de weglating van artikel 19 en van het hoofdstuk waarin het staat. Voor de goede orde strekt amendement nr. 14 vervolgens tot invoeging van een bepaling die de Koning machtigingen verleent, maar dan in het hoofdstuk “Slotbepalingen” en ter vervanging van de oorspronkelijke bepaling onder artikel 20.

Aangaande de milieueffectenrapportering (MER) bij een eventuele verdere verlenging van de levensduur van een bestaande kerncentrale of bij de bouw van een nieuwe kerncentrale – projecten waar in deze fase nog geen weet van is – dient te worden opgemerkt dat de bepalingen en regelingen die zijn vereist voor de naleving van de project-MER-richtlijn, de habitatrichtlijn en het Verdrag van Espoo, vervat zitten in het raamwerk dat is vastgelegd in de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Indien het in het vervangen artikel 20 beoogde stappenplan wordt beschouwd als een plan of een programma, zouden *mutatis mutandis* de bepalingen en regelingen kunnen worden toegepast van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu. Dat garandeert de eerbiediging van de richtlijnen inzake effectenbeoordeling en inspraak van het publiek.

Als antwoord op met name punt 24 uit advies (A)2913 van de CREG van 5 december 2024 zij erop gewezen dat het koninklijk besluit van 31 december 1950 nog steeds van kracht is. De functie van commissaris voor atoomenergie mag dan zijn afgeschaft bij het koninklijk besluit van 18 mei 1971, de opdrachten en taken van het commissariaat voor de atoomenergie zijn op grond van de bepalingen uit de koninklijke besluiten van 18 mei 1971 en 6 mei 1975 overgenomen door het energiebestuur van het Ministerie van Economische zaken. Dat bestuur beschikt tot op heden over de gepaste

Dans son point 16, outre le même rappel, le Conseil d'État souligne, en outre, que le commissariat à l'énergie atomique a été créé par le Roi sur la base des pouvoirs autonomes qu'il tire de l'article 107 de la Constitution. Le présent amendement supprime la disposition envisagée et introduit, en ce sens, une disposition confiant au Roi le soin d'instituer l'organe ou le service chargé des missions souhaitées.

De manière pratique, dès lors que plus aucune modification n'est considérée dans l'arrêté royal du 31 décembre 1950, l'amendement n°13 supprime l'article 19 et le chapitre y relatif, tandis que l'amendement n°14 crée, pour le bon ordre, cette disposition accordant des pouvoirs au Roi mais, cette fois, dans le chapitre relatif aux “Dispositions finales”, en remplacement des dispositions de l'article 20 qui s'y trouvait.

En ce qui concerne les missions d'évaluation des incidences sur l'environnement (EIE) qui devraient être menées en cas d'éventuel projet de nouvelle prolongation d'une centrale nucléaire existante ou de projet de nouvelle centrale nucléaire, projets qui ne sont pas connus à ce stade, il faut noter que le cadre prévu par la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire, contient les dispositions et modalités nécessaires au respect des directives projet EIE et Habitats, et de la Convention d'Espoo.

De même, pour le cas où la feuille de route visée dans l'article 20 remplacé venait à être considérée comme un plan ou un programme, les dispositions et modalités de la loi du 13 février 2006 “relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement et à la participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement”, pourraient se voir appliquer, pour garantir le respect des directives en matière d'évaluation des incidences et de participation du public.

En réponse, notamment, à l'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 24, il convient de rappeler que l'arrêté royal du 31 décembre 1950 est toujours en vigueur. Si la fonction de Commissaire à l'énergie atomique a été supprimée par arrêté royal du 18 mai 1971, les missions et tâches du Commissariat à l'énergie atomique ont été reprises par l'Administration de l'Énergie du Ministère des Affaires économiques, selon les dispositions des arrêtés royaux du 18 mai 1971 et du 6 mai 1975. Ladite administration dispose toujours aujourd'hui de l'expérience et des compétences

ervaring en bekwaamheid. De commissarissen en het commissariaat zijn nooit “vervangen” door het Studiecentrum voor kernenergie (SCK/CEN).

Zoals gesuggereerd in voormeld advies van de Raad van State wordt in het Nederlands in de plaats van “handhaven” de term “bijwerken” gebruikt als vertaling voor het Franse “*maintenir*”. Om bovendien elke dubbelzinnigheid uit te sluiten, wordt de term “nieuwe kerncentrales” gebruikt en niet de term “nieuwe-generatiekerncentrales”.

adéquates. Lesdits Commissaires et Commissariat n’ont donc jamais fait l’objet d’un “remplacement” par le Centre d’études sur l’énergie nucléaire, le SCK/CEN.

Comme suggéré par l’avis précité du Conseil d’État, dans le texte néerlandais, le terme “weg te werken” comme équivalent en français de “maintenir” est utilisé, plutôt que le terme “handhaven”. En outre, pour éviter toute ambiguïté, les termes de “nouvelles centrales nucléaires” sont utilisés plutôt que ceux de “centrales nucléaires de nouvelle génération”.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 15 van de heer **Bihet**

Art. 20

Het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen als volgt:

“Slotbepalingen”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 18.

N° 15 de M. **Bihet**

Art. 20

Remplacer l'intitulé du chapitre 9 par ce qui suit:

“Dispositions finales”.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n°18.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 16 van de heer **Bihet**

Art. 20/1 (*nieuw*)

In hoofdstuk 9 een artikel 20/1 invoegen, luidende:

“Art. 20/1. Artikel 4, § 3, artikel 2, eerste lid, 3°, en artikel 2, tweede lid, van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie worden opgeheven.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 18.

N° 16 de M. **Bihet**

Art. 20/1 (*nouveau*)

Dans le chapitre 9, insérer un article 20/1, rédigé comme suit:

“Art. 20/1. L'article 4, § 3, l'article 2, alinéa 1er, 3°, et l'article 2, alinéa 2, de la loi du 31 janvier 2003 sur l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité, sont abrogés.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 18.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 17 van de heer **Bihet**

Art. 21

Het eerste lid weglaten.

VERANTWOORDING

Het lid dat dient te worden weggelaten, luidt als volgt:

“Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.”

Zie eveneens de verantwoording van amendement nr. 18.

N° 17 de M. **Bihet**

Art. 21

Supprimer l’alinéa 1er.

JUSTIFICATION

Cet alinéa qui est supprimé est (était) rédigé comme suit:

“La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.”

Voir également la justification de l’amendement n° 18.

Mathieu Bihet (MR)

Nr. 18 van de heer **Bihet**

Art. 21

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van artikel 20/1.”

VERANTWOORDING

Aangezien hoofdstuk 9 meerdere artikelen zou omvatten, wordt het opschrift ervan in het meervoud gezet. Daartoe strekt amendement nr. 15.

Amendement nr. 16 beoogt een artikel 20/1 in te voegen in de slotbepalingen, ertoe strekkende artikel 4, § 3, artikel 2, eerste lid, 3°, en artikel 2, tweede lid, van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kern-energie voor industriële elektriciteitsproductie op te heffen; dientengevolge worden de verwijzingen naar de data voor de desactivering van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 weggelaten.

In dat verband zij aangestipt dat er thans geen duidelijk afgebakend project bestaat om de levensduur van de kerncentrales Doel 4 en/of Tihange 3 opnieuw te verlengen. Zonder duidelijk afgebakend project, vastomlijnde site of locatie dan wel centrale kan bijgevolg in dit stadium geen nadere informatie worden verstrekt betreffende de exploitant, de werkzaamheden of de looptijd. Zonder project kan derhalve helemaal geen milieueffectbeoordeling plaatsvinden en kan in dit stadium geen gevolg worden gegeven aan de project-MER-richtlijn, de habitatrichtlijn en het Verdrag van Espoo.

De enige, beperkte doelstelling van deze amendementen bestaat erin de bepalingen betreffende de data voor desactivering op te heffen, zonder dat zulks verband houdt met een daadwerkelijke verlenging van de levensduur of met gerelateerde werkzaamheden. Van een door hogerhand opgelegde verlenging van de levensduur, is in deze amendementen dan ook geen sprake.

Amendement nr. 16 beoogt aldus de herformulering over te nemen die de Raad van State suggereert in advies 77.151-2-3/16 van 9 december 2024, punt 3.2.1., luidende:

“3.2.1. Indien met de voorgestelde bepaling louter wordt beoogd de desactiveringsdatum op te heffen, zonder dat deze

N° 18 de M. **Bihet**

Art. 21

Compléter cet article par l'alinéa suivant:

“Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de l'article 20/1.”

JUSTIFICATION

Dès lors que le chapitre 9 serait composé de plusieurs articles, son intitulé est mis au pluriel. C'est l'objet de l'amendement n°15.

L'amendement n°16 insère un nouvel article 20/1 dans les dispositions finales, visant à abroger l'article 4, § 3, l'article 2, alinéa 1er, 3°, et l'article 2, alinéa 2, de la loi du 31 janvier 2003 sur l'énergie nucléaire à des fins de production industrielle d'électricité; ainsi, les mentions relatives aux dates de désactivation des centrales nucléaires de Doel 4 et de Tihange 3 sont supprimées.

Il convient de noter qu'il n'y a pas, actuellement, de projet défini d'une nouvelle prolongation des centrales nucléaires de Doel 4 et/ou de Tihange 3. Dès lors, sans projet, aucun site ou localisation ou centrale clairement définis, aucun exploitant précis, aucuns travaux, aucune durée ne peuvent être identifiés à ce stade. Sans projet, il n'est dès lors pas possible d'établir une quelconque évaluation des incidences sur l'environnement et de répondre, à ce stade, aux dispositions des directives projet EIE, Habitats et de la Convention d'Espoo.

Les amendements ont pour objectif restreint de simplement abroger les dispositions relatives aux dates de désactivation, sans que cela soit lié à une prolongation effective de la durée de vie ou à des travaux y afférant. Les présents amendements ne fixent ainsi aucune prolongation qui serait décidée d'autorité.

L'amendement n°16 adopte ainsi la reformulation suggérée par l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, point 3.2.1. qui stipule:

“3.2.1. Si la disposition proposée vise simplement à abroger la date de désactivation, sans que celle-ci soit liée de

op enige wijze gelieerd is aan een effectieve levensduurverlenging of daarmee samenhangende werkzaamheden, lijkt de bepaling geen project in de zin van voornoemde richtlijn uit te maken. Indien dat de bedoeling is, kan de bepaling inderdaad beter worden geformuleerd als louter een opheffingsbepaling, zoals de gemachtigde in ondergeschikte orde suggereerde, en moet in het kader van de verdere parlementaire bespreking van het wetsvoorstel die nauwe doelstelling van die bepaling worden verduidelijkt.”

Gezien de hierboven toegelichte nauwe doelstelling van de opheffingsformulering maakt een en ander geen project uit dat moet worden onderworpen aan de verplichtingen die zijn vervat in de project-MER-richtlijn, de habitatrichtlijn en het Verdrag van Espoo.

Zo een eventueel project tot verlenging van de levensduur tot stand zou komen, zij erop gewezen dat de bepalingen van voormelde richtlijnen en voormeld verdrag zullen moeten worden toegepast en dat, in voorkomend geval, onverwijld een MER zal moeten worden opgesteld, weliswaar op zijn vroegst wanneer een duidelijk afgebakend project zal kunnen worden omschreven.

Zoals wordt aangestipt in punt 9 van advies 77.151-2-3/16 van de Raad van State van 9 december 2024, alsook in punt 4 van advies (A)2913 van de CREG van 5 december 2024, doet voor elk eventueel project ter verlenging van de levensduur van een kerncentrale of met het oog op de bouw van nieuwe reactoren, de loutere opheffing van de bepalingen betreffende de einddata uiteraard geen afbreuk aan de bepalingen van de FANC-wet van 15 april 1994, die het raamwerk vormt voor een veilige exploitatie van de kerninstallaties. Bovendien moet dit alles worden geïnterpreteerd overeenkomstig de bevoegdheidsverdelende regels, teneinde de uitoefening van de gewestbevoegdheden inzake milieu en ruimtelijke ordening niet te belemmeren.

De opheffing van de data voor desactivering beoogt ook de nucleaire veiligheid te verbeteren en bijgevolg het niveau van milieubescherming dat aan de bevolking wordt geboden. De aangebrachte wijziging komt immers het door de wetgeving geboden garantieniveau ten goede.

Op bladzijde 6 van zijn advies 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL van 21 november 2024 stelt het FANC, het Belgisch onafhankelijk agentschap dat bevoegd is inzake veiligheid (wij onderstrepen):

“Het vooropstellen van een datum van desactivatie kan zelfs een negatieve impact hebben op nucleaire veiligheid.

quelque manière que ce soit à une prolongation effective de la durée de vie ou à des travaux y afférents, elle ne semble pas constituer un projet au sens de la directive précitée. Si telle est l'intention, il serait préférable en effet de formuler la disposition sous la forme d'une simple disposition abrogatoire, comme le délégué l'a suggéré à titre subsidiaire, et l'objectif restreint de cette disposition devra être précisé dans le cadre des travaux préparatoires ultérieurs de la proposition de loi.”

Vu l'objectif restreint de la formulation abrogatoire qui a été précisé *supra*, cela ne constitue pas un projet soumis aux obligations prévue dans les directives projet EIE et Habitats, et dans la Convention d'Espoo.

Pour le cas où un éventuel projet de prolongation viendrait à se présenter, il convient de noter que les dispositions des directives et convention précitées devront être appliquées, et qu'une EIE devra, le cas échéant, être établie le plus tôt possible, mais au plus tôt au moment où un projet précis pourra être défini.

Il convient de noter, comme le rappelle l'avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d'État, point 9, et comme l'évoque l'avis (A)2913 du 5 décembre 2024 de la CREG, point 4, que, pour tout éventuel projet de prolongation de centrale nucléaire ou de construction de nouveaux réacteurs, la simple abrogation des dispositions relatives aux dates de fin est, bien évidemment, réalisée sans préjudice de la loi “AFCN” du 15 avril 1994, laquelle constitue le cadre pour une exploitation sûre des installations nucléaires, et que tout cela doit s'interpréter conformément aux règles répartitrices de compétences, de sorte qu'elle n'entrave pas l'exercice des compétences régionales en matières d'environnement et d'aménagement du territoire.

L'abrogation des dispositions relatives aux dates de désactivation vise également à améliorer la sûreté nucléaire et, à ce titre, à accroître le niveau de protection de l'environnement offert au public; le niveau de garantie qui est offert par la législation se trouve en effet amélioré par la modification apportée.

En effet, dans son avis 2024-11-21-PABS-2-1-30-NL du 21 novembre 2024, page 6, l'AFCN, notre agence indépendante compétente en matière de sûreté, précise ce qui suit:

“Het vooropstellen van een datum van desactivatie kan zelfs een negatieve impact hebben op nucleaire veiligheid.

Een laattijdige beslissing met een investeringsscope van slechts 10 jaar ipv een langere periode leidt ertoe dat de exploitant minder snel geneigd is om investeringen te doen voor de continue verbetering van de installatie, en fenomenen die zich voordoen in de aanloop van de stopdatum (e.g. keuzes binnen het onderhoudsprogramma, personeelsbeheer, ...).

Het Agentschap beveelt dan ook aan om de wet op de kernuitstap zodanig te herzien dat de bestaande reactoren (zoals in het buitenland en ook vóór 2003 in België het geval was) voor onbepaalde duur kunnen uitgebaat worden, zoals de exploitatievergunning voorziet, maar deze uitbating slechts toelaten zolang deze blijft voldoen aan de veiligheidsvereisten en een positieve evaluatie ingevolge de tienjaarlijkse herziening."

Zoals de Raad van State opmerkt, beletten noch de Phoenixwet, noch de LTO-overeenkomsten dat de wetgever die bepaling aanneemt.

Aangezien, zoals hierboven toegelicht, geen enkele wijziging wordt aangebracht in het huidige project voor de verlenging met 10 jaar van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3, aangezien er in dat verband geen bepalingen van kracht worden en aangezien er in deze fase geen sprake is van enig project ter verlenging van de levensduur van andere bestaande kerncentrales, noch van een project om de levensduur van Doel 4 en/of Tihange 3 met nog eens 10 jaar te verlengen en al evenmin van een project met het oog op de bouw van nieuwe kerncentrales, wordt voldaan aan de bekommelingen die Engie Electrabel in zijn advies van 25 november 2024 heeft geformuleerd (punten 3.2, 3.2.3.2 en 3.2.4).

Doordat artikel 20/1 niet automatisch in werking treedt, wijzigt deze bepaling geen enkel beginsel van de LTO-overeenkomst, noch enige hypothese betreffende de huidige verlenging van de levensduur van Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar; evenmin wordt een nieuwe hypothese tot stand gebracht. Derhalve zijn er geen gevolgen voor het door de Europese Commissie goedgekeurde capaciteitsvergoedingsmechanisme. Bijgevolg zal een en ander de thans lopende besprekingen en onderzoeksprocedure met de bevoegde diensten van de Europese Commissie in verband met staatssteun wellicht niet negatief beïnvloeden, in het gedrang brengen of blokkeren.

Amendement nr. 18 betreffende artikel 21 beoogt te beletten dat artikel 20/1 in werking treedt op de dag van de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*, door de Koning ertoe te machtigen de datum van inwerkingtreding te bepalen.

Een laattijdige beslissing met een investeringsscope van slechts 10 jaar ipv een langere periode leidt ertoe dat de exploitant minder snel geneigd is om investeringen te doen voor de continue verbetering van de installatie, en fenomenen die zich voordoen in de aanloop van de stopdatum (e.g. keuzes binnen het onderhoudsprogramma, personeelsbeheer, ...).

Het Agentschap beveelt dan ook aan om de wet op de kernuitstap zodanig te herzien dat de bestaande reactoren (zoals in het buitenland en ook vóór 2003 in België het geval was) voor onbepaalde duur kunnen uitgebaat worden, zoals de exploitatievergunning voorziet, maar deze uitbating slechts toelaten zolang deze blijft voldoen aan de veiligheidsvereisten en een positieve evaluatie ingevolge de tienjaarlijkse herziening." (nous soulignons)

Comme le rappelle le Conseil d'État, ni la loi Phoenix, ni les conventions LTO ne font d'ailleurs obstacle à l'adoption de cette disposition par le pouvoir législatif.

Dès lors qu'aucune modification au projet de prolongation actuel de 10 ans de Doel 4 et de Tihange 3 comme précisé supra n'est réalisée, qu'aucune disposition n'entre vigueur à cet égard, dès lors qu'il n'y a, à ce stade, aucun projet de prolongation d'autres centrales nucléaires existantes, ni de projet de prolongation supplémentaire de 10 ans de Doel 4 et/ou de Tihange 3, ni de projet de construction de nouvelles centrales nucléaires, il est répondu aux préoccupations évoquées dans l'avis du 25 novembre 2024 d'Engie Electrabel, aux points 3.2, 3.2.3.2, et 3.2.4.

L'absence d'entrée en vigueur automatique de l'article 20/1 implique que cette disposition ne modifie aucun principe de l'accord LTO, ne modifie aucune hypothèse relative à la prolongation actuelle de 10 ans de Doel 4 et de Tihange 3, et n'en crée pas une nouvelle. Il n'y a dès lors pas d'impact sur le marché de rémunération de capacité approuvé par la Commission européenne. Cela n'est dès lors pas non plus susceptible d'impacter négativement, de compromettre ou de créer un élément bloquant dans les discussions et la procédure d'examen en cours en matière d'aides d'État actuellement menées auprès des services compétents de la Commission européenne.

L'amendement n°18 à l'article 21 empêche l'article 20/1 d'entrer en vigueur le jour de la publication de la loi au Moniteur belge, en accordant au Roi le pouvoir de déterminer sa date d'entrée en vigueur.

Zo kan worden voorkomen dat een wijziging wordt aangebracht (een “relevante wetswijziging” in de zin van de Phoenixwet) die een nadeel zou kunnen berokkenen dat, in voorkomend geval, moet worden vergoed, of die de situatie van de kerncentrales Doel 4 en Tihange 3 ongunstig zou kunnen beïnvloeden voordat de wetbepalingen effect hebben kunnen sorteren. Met inachtneming van de wetbepalingen zal zo nodig ook een akkoord kunnen worden gesloten met de eigenaar en/of de exploitant.

Aangezien de datum van inwerkingtreding niet is vastgesteld, leidt de nieuwe bepaling niet tot een nieuwe of andere interpretatie en heeft zij evenmin invloed op de hypothesen of de evenwichten die in de LTO-overeenkomsten werden overeengekomen.

Tot slot beoogt amendement nr. 17 betreffende artikel 21, overeenkomstig punt 18 van advies 77.151-2-3/16 van de Raad van State van 9 december 2024, de onmiddellijke inwerkingtreding van de wetbepalingen op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* weg te laten en aldus te verwijzen naar de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding, behalve voor artikel 20/1, waarop amendement nr. 18 betrekking heeft, en artikel 17, waarop amendement nr. 12 betrekking heeft.

Ainsi, il pourra être évité de créer toute modification susceptible (telle qu’une “modification législative pertinente” au sens de la loi Phoenix) d’entraîner d’éventuels préjudices devant être, le cas échéant, indemnisés, ou susceptible d’impacter de manière défavorable la situation des centrales nucléaires de Doel 4 et Tihange 3 avant que les dispositions de la loi n’aient pu produire leurs effets. Tout en tenant compte du respect des dispositions légales, un accord pourra également, le cas échéant, être trouvé avec le propriétaire et/ou l’exploitant.

Dès lors que la date d’entrée en vigueur n’est pas fixée, la disposition nouvelle n’apporte aucune nouvelle ou différente interprétation, n’affecte pas les hypothèses ni les équilibres convenus dans les conventions LTO.

Enfin, suivant ainsi l’avis 77.151-2-3/16 du 9 décembre 2024 du Conseil d’État, point 18, l’amendement n°17 à l’article 21 supprime l’entrée en vigueur immédiate des dispositions de la loi le jour de sa publication au *Moniteur belge* et renvoie ainsi au délai usuel d’entrée en vigueur, à l’exception de l’article 20/1, objet de l’amendement n°18, et de l’article 17, objet de l’amendement n°12.

Mathieu Bihet (MR)